

Projekt

**UCHWAŁA NR
RADY GMINY LESZNOWOLA**

z dnia 2026 r.

**w sprawie wyrażenia stanowiska dotyczącego zmiany przepisów prawa
w zakresie ponoszenia przez gminy kosztów pobytu mieszkańców
w domach pomocy społecznej oraz możliwości egzekwowania tych opłat**

Na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. z 2025 poz. 1153 ze zm.), Rada Gminy Lesznowola uchwala, co następuje:

§ 1. Rada Gminy Lesznowola wyraża stanowisko w sprawie zmiany przepisów prawa w zakresie ponoszenia przez gminy kosztów pobytu mieszkańców w domach pomocy społecznej oraz możliwości egzekwowania tych opłat, w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Stanowisko, o którym mowa w §1, kieruje się do:

- 1) Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej,
- 2) Prezesa Rady Ministrów,
- 3) Ministra Rodziny i Polityki Społecznej,
- 4) Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej,
- 5) Marszałka Senatu Rzeczypospolitej Polskiej,
- 6) Posłów na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej z Komisji Polityki Społecznej i Rodziny oraz Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej,
- 7) Posłów na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej z ternu województwa mazowieckiego,
- 8) Senatorów Rzeczypospolitej Polskiej z Komisji Rodziny, Polityki Senioralnej i Społecznej oraz Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej,
- 9) Senatorów Rzeczypospolitej Polskiej z terenu województwa mazowieckiego,
- 10) Samorządów gminnych z terenu województwa mazowieckiego,
- 11) Związku Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej,
- 12) Unii Miasteczek Polskich,
- 13) Związku Miast Polskich.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Przewodniczącemu Rady Gminy Lesznowola.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Zastępca Dyrektora
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Lesznowoli

Anna Rusin-Utrata

nie wnoszę uwag
formalnoprawnych
RADCA PRAWNY
WA-16556

Ilona Maria Madziar

Załącznik do uchwały nr
Rady Gminy Lesznowola
z dnia

Zgodnie z art. 61 ust. 1-3 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2025 roku poz. 1214 ze zm.):

1. Obowiązani do wnoszenia opłaty za pobyt w domu pomocy społecznej są w kolejności:

- 1) mieszkaniec domu, a w przypadku osób małoletnich przedstawiciel ustawy z dochodów dziecka
- 2) małżonek, zstępni przed wstępnymi,
- 3) gmina, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej- przy czym osoby i gmina określone w pkt 2 i 3 nie mają obowiązku wnoszenia opłat, jeżeli mieszkaniec domu ponosi pełną odpłatność.

2. Opłatę za pobyt w domu pomocy społecznej wnoszą:

- 1) mieszkaniec domu, nie więcej jednak niż 70% swojego dochodu, a w przypadku osób małoletnich przedstawiciel ustawy z dochodów dziecka, nie więcej niż 70% tego dochodu;
- 2) małżonek, zstępni przed wstępnymi- zgodne z umową zawartą w trybie art. 103 ust.2:
 - a) w przypadku osoby samotnie gospodarującej, jeżeli dochód jest wyższy niż 300% kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej, jednak kwota dochodu pozostająca po wniesieniu opłaty nie może być niższa niż 300 % tego kryterium
 - b) w przypadku osoby w rodzinie, jeżeli posiadany dochód na osobę jest wyższy niż 300 % kryterium dochodowego na osobę w rodzinie, z tym że kwota dochodu pozostająca po wniesieniu opłaty nie może być niższa niż 300 % kryterium dochodowego na osobę w rodzinie;
- 3) gmina, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej- wysokości różnicy między średnim kosztem utrzymania w domu pomocy społecznej, a opłatami wnoszonymi przez osoby, o których mowa w pkt 1 i 2.

2a. Opłatę za pobyt mogą wnosić osoby niewymienione w ust. 2.

W przypadku niewywiązywania się osób, o których mowa w ust. 2 pkt 1 i 2 oraz ust. 2a, z obowiązku opłaty za pobyt mieszkańca domu w domu pomocy społecznej, ustalonego w decyzji lub umowie, o której mowa w art. 103 ust. 2, opłaty te zastępczo wnosi gmina, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej. Wydatki gminy podlegają ściągnięciu w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji. Przepis art. 104 ust. 3-8 stosuje się odpowiednio.

W oparciu o art. 96 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej obowiązek zwrotu wydatków poniesionych na świadczenia z pomocy społecznej spoczywa na:

- 1) osobie i rodzinie korzystającej ze świadczeń z pomocy społecznej;
- 2) spadkobiercy osoby, która korzystała ze świadczeń z pomocy społecznej- z masy spadkowej;
- 3) małżonku, zstępnych przed wstępnymi osoby korzystającej ze świadczeń z pomocy społecznej- jedynie w przypadku gdy nie dokonano zwrotu wydatków zgodnie z pkt 1 i 2, w wysokości przewidzianej w decyzji dla osoby lub rodziny korzystającej ze świadczeń z pomocy społecznej.

Przepis art. 96 ust. 1 nie upoważnia gminy do dochodzenia zwrotu wydatków, jakie poniosła w sytuacji, gdy opłata wnoszona przez mieszkańca za pobyt w domu pomocy społecznej, tj. 70% jego dochodu nie wystarczała na pokrycie miesięcznego kosztu utrzymania. Art. 96 ust. 1 nie daje zatem możliwości wystąpienia o zwrot kwoty różnicy między średnim kosztem utrzymania w domu pomocy społecznej a opłatą wnoszoną przez mieszkańca.

Ta kwestia w ocenie Rady Gminy Lesznowola wymaga jednak uregulowania. Częstą praktyką, jaka zdarza się również w naszej Gminie, jak i w innych gminach, jak sytuacja, gdy osoba kierowana do domu pomocy społecznej posiada niewielki dochód, jednakże sumienie wpłaca ustawowe 70% dochodu na pokrycie miesięcznego kosztu utrzymania, natomiast pozostałą część brakującej kwoty dopłaca gmina, która to różnica w odniesieniu do aktualnej stawki miesięcznej pobytu w DPS stanowi istotne obciążenie dla budżetu gminy. Na tę sytuację często nakłada się również fakt, że osoba skierowana do DPS przebywa w tym miejscu kilka, kilkanaście lat. Podopieczni kierowani do domu pomocy społecznej bardzo często są samotni, ale dysponują własnym majątkiem np. w postaci gospodarstwa rolnego, który to majątek w oparciu o aktualne przepisy prawa, poza sporadyczną darowizną na rzecz gminy, przechodzi na dalszych spadkobierców nie partycypujących w kosztach utrzymania podopiecznego.

Dla zobrazowania skali wydatków jakie ponosi gmina, pokrywając koszty pobytu osoby przebywającej w DPS, która płaci 70 % kosztów pobytu ze swojego dochodu, poniżej przedstawiamy roczne wydatki gminy w latach 2023-2025:

rok 2023- 1 030 742,35 zł,

rok 2024- 1 505 695,36 zł,

rok 2025- 1 731 963,74 zł.

Mając na uwadze powyższe Rada Gminy Lesznowola apeluje o podjęcie działań legislacyjnych zmierzających do zmian w prawie, polegających na umożliwieniu dochodzenia zapłaconej różnicy miesięcznego kosztu utrzymania mieszkańca

w DPS z masy spadkowej mieszkańca DPS niezależnie od tego, czy wywiązał on się z pokrywania tego kosztu w postaci przekazywania 70% swojego dochodu.

Zastępca Dyrektora
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Lesznowoli

Anna Rusin-Utrata